

PŘÍRUČKA K ÚČTOVÁNÍ SLUŽEB SPOLEČNOSTI AKCENTA CZ

DOPORUČENÉ POSTUPY PRO ÚČTOVÁNÍ
JEDNOTLIVÝCH FINANČNÍCH DERIVÁTŮ
POSKYTOVANÝCH SPOLEČNOSTÍ AKCENTA CZ

akcenta
zahraniční měny a platby

- 1 MĚNOVÝ FORWARD (FX forward) – nákup cizí měny
- 2 MĚNOVÝ FORWARD (FX forward) – prodej cizí měny
- 3 MĚNOVÝ SPOT (FX spot) – nákup cizí měny
- 4 MĚNOVÝ SPOT (FX spot) – prodej cizí měny
- 5 MĚNOVÝ SWAP (FX swap) – spotový nákup cizí měny a její forwardový prodej
- 6 MĚNOVÝ SWAP (FX swap) – spotový prodej cizí měny a její forwardový nákup
- 7 Účtování o platbách přes AKCENTU CZ jako platební instituci

Vážení klienti,

jsme si vědomi toho, že zaúčtovat spotové a termínové operace není vždy snadné. Ve spolupráci s našimi auditory jsme proto pro Vás připravili manuál, který vychází z českých účetních standardů a nabízí doporučené postupy při účtování.

Naším cílem je pomoci Vám se zaúčtováním jak spotových devizových operací, tak také finančních derivátů, které naše společnost AKCENTA CZ a.s. nabízí. Pro každý typ devizové operace je vždy uveden pro názornost také konkrétní případ, jak lze danou operaci vést ve firemním účetnictví.

Věříme, že Vám tento manuál pomůže ve vedení Vašeho účetnictví a zjednoduší Vám práci.

Těším se na další spolupráci.

Vaše AKCENTA CZ
Šetříme firmám jejich peníze

MĚNOVÝ FORWARD (FX forward) – nákup cizí měny

DEFINICE KONTRAKTU:

Kontrakt je založen na nákupu/prodeji jedné měny za jinou měnu v budoucnu za předem dohodnutý kurz. Vypořádání obchodu tedy proběhne forwardovou valutou (zpravidla delší než 2 pracovní dny od data sjednání obchodu).

ZÁKLADNÍ ÚČETNÍ ZÁPISY:

Dle Zákona o účetnictví č. 563/1991 Sb. je dle §27 o derivátech účtováno v reálné hodnotě. Postupy účtování jsou blíže upraveny ve Vyhlášce č. 500/2002 Sb., v Českém účetním standardu pro podnikatele č. 009 (který se však odkazuje na Vyhlášku č. 501/2002 Sb. a České účetní standardy pro finanční instituce).

PŘÍKLAD:

Společnost se rozhodla 8. 2. 2013 nakoupit 100 000 USD u společnosti AKCENTA CZ s vypořádáním k 8. 3. 2013, aby si zajistila budoucí devizový kurz. Dohodnutý (forwardový) kurz činil 20,35 Kč/USD, aktuální spotový devizový kurz ke dni uzavření (vyhlášený ČNB) činil 20,37 Kč/USD.

SHRNUTÍ PODMÍNEK MĚNOVÉHO FORWARDU Z POHLEDU SPOLEČNOSTI:

Typ transakce	Datum vypořádání	Sjednaný devizový kurz	Částka cizí měny	
nákup cizí měny	forward	8. 3. 2013	20,35 Kč/USD	100 000 USD

PŘEHLED DEVIZOVÝCH KURZŮ:

Datum	Devizový kurz ČNB	Poznámka
8. 2. 2013	20,37 Kč/USD	datum uzavření
28. 2. 2013	20,60 Kč/USD	datum účetní závěrky
8. 3. 2013	20,80 Kč/USD	datum vypořádání

Všechny informace uvedené v tomto dokumentu jsou pouze obecného charakteru a nemohou proto odrážet specifické podmínky jednotlivých uživatelů. Ačkoliv jsme věnovali veškerou pozornost tomu, aby uváděné informace byly přesné a aktuální, nemůžeme zaručit, že tyto informace budou přesné a aktuální i k datu jejich obdržení i dále v budoucnosti. Účetní zachycení vychází z účetní legislativy České republiky platné k 31. 12. 2012 pro rok 2013 a nepopisuje povinnosti plynoucí ze zveřejnění informací v účetní závěrce. Přijímaná rozhodnutí by proto neměla být založena výhradně na poskytnutých informacích bez dalších konzultací a důkladného posouzení specifických podmínek. Materiál byl připraven ve spolupráci s poradenskou společností KPMG.

MĚNOVÝ FORWARD (FX forward) – nákup cizí měny

ÚČETNÍ ZACHYCENÍ PRODUKTU:

Pro zachycení účetních operací byly použity syntetické účty v členění podle postupů účtování pro podnikatele. V roce 2013 byla vymezena pouze směrná účtová osnova, volba a definice příslušných syntetických účtů je v pravomoci účetní jednotky. Korunový ekvivalent dolarové části transakce představuje fakticky podrozvahovou pohledávku, korunová část transakce naopak podrozvahový závazek.

DEN UZAVŘENÍ TRANSAKCE 8. 2. 2013:

V den uskutečnění transakce dochází k zachycení budoucích pohledávek a závazků z devizového forwardu na podrozvahové účty. Jednotlivé podrozvahové účty by měly být definovány v účtovém rozvrhu společnosti. V našem případě budou účetní zápisy například následující:¹

MD 751 Pohledávky z devizových forwardů	(100 000 USD) 2 036 500
Dal 790 Pomocné účty	(100 000 USD) 2 036 500
MD 790 Pomocné účty	2 035 000
Dal 752 Závazky z devizových forwardů	2 035 000

VYPOŘÁDÁNÍ KONTRAKTU – 8. 3. 2013:

Varianta I – mezi dnem uzavření transakce a dnem vypořádání není den účetní závěrky.

K datu vypořádání byl kurz ČNB 20,80 Kč/USD. Společnost realizovala zisk z uzavřeného měnového forwardu ve výši 45 000 Kč (tj. 100 000 USD * (aktuální ČNB kurz 20,80 Kč/USD k datu vypořádání – dohodnutý forwardový kurz 20,35 Kč/USD)). Účtování bude následující:

MD 221 Bankovní účty (USD)	(100 000 USD) 2 080 000
Dal 221 Bankovní účty (Kč)	2 035 000
Dal 667 Výnosy z derivátových operací	45 000

¹ Podrozvahové zápisy nejsou z pohledu Vyhlášky č. 500/2002 Sb. vyžadovány, nicméně pro účely sestavení účetní závěrky je nutné významné podrozvahové expozice zveřejnit v příloze účetní závěrky.

Všechny informace uvedené v tomto dokumentu jsou pouze obecného charakteru a nemohou proto odrážet specifické podmínky jednotlivých uživatelů. Ačkoliv jsme věnovali veškerou pozornost tomu, aby uváděné informace byly přesné a aktuální, nemůžeme zaručit, že tyto informace budou přesné a aktuální i k datu jejich obdržení i dále v budoucnosti. Účetní zachycení vychází z účetní legislativy České republiky platné k 31. 12. 2012 pro rok 2013 a nepopisuje povinnosti plynoucí ze zveřejnění informací v účetní závěrce. Přijímaná rozhodnutí by proto neměla být založena výhradně na poskytnutých informacích bez dalších konzultací a důkladného posouzení specifických podmínek. Materiál byl připraven ve spolupráci s poradenskou společností KPMG.

FORWARD JE ZÁROVEŇ ODÚČTOVÁN Z PODROZVAHY:²

MD 790 Pomocné účty	(100 000 USD) 2 036 500
Dal 751 Pohledávky z devizových forwardů	(100 000 USD) 2 036 500
MD 752 Závazky z devizových forwardů	2 035 000
Dal 790 Pomocné účty	2 035 000

Varianta 2 - mezi dnem uzavření transakce a dnem vypořádání je den účetní závěrky

DEN ÚČETNÍ ZÁVĚRKY

Pokud by společnost měla datum účetní závěrky přede dnem vypořádání kontraktu (např. 28. 2. 2013), je nutno účtovat k rozvahovému dni o reálné hodnotě derivátu. V případě, kdy by reálná hodnota kontraktu k rozvahovému dni byla stanovena jako kladná ve výši 42 952 Kč³, účetní zápis by byl následující:

MD 373 Pohledávky z pevných termínových operací	42 952
Dal 667 Výnosy z derivátových operací	42 952

Pokud by reálná hodnota kontraktu byla pro společnost záporná ve výši 42 952 Kč, společnost by realizovala ztrátu a účetní zápis by byl následující:

MD 567 Náklady z derivátových operací	42 952
Dal 373 Závazky z pevných termínových operací	42 952

Rovněž je třeba přecenit na podrozvaze dolarovou část transakce devizovým kurzem k datu účetní závěrky. Pokud by byl k datu účetní závěrky kurz ČNB 20,60 Kč/USD, Společnost by účtovala v podrozvaze o přecenění dolarové části transakce ve výši 23 500 Kč (tj. 100 000 USD * 20,60 Kč/USD – 100 000 USD * 20,37 Kč/USD) na výslednou hodnotu 2 060 000 Kč.

MD 751 Pohledávky z devizových forwardů	23 500
Dal 790 Pomocné účty	23 500

² Nepovinné, viz poznámka pod čarou 1

³ Reálnou hodnotu derivátu k datu účetní závěrky je nutné stanovit (viz např. http://cs.wikipedia.org/wiki/Forwardov%C3%BD_kontrakt nebo Jilek, J., Svobodová, J.: Účetnictví podle mezinárodních standardů účetního výkaznictví 2013, Grada Publishing a.s., 2013, s.: 368)

DEN VYPOŘÁDÁNÍ KONTRAKTU

Z celkového (zde kladného) výsledku transakce ve výši 45 000 Kč již bylo 42 952 Kč účtováno do výsledku hospodaření předchozího účetního období (uvažujeme zde variantu, kdy k datu účetní závěrky měl derivát kladnou reálnou hodnotu), proto se nyní do výsledku hospodaření doúčtuje rozdíl, tj. 2 048 Kč.

MD 373 Pohledávky z pevných termínových operací	2 048
Dal 667 Výnosy z derivátových operací	2 048

VYPOŘÁDÁNÍ FORWARDU:

MD 221 Bankovní účty (USD)	(100 000 USD) 2 080 000
Dal 221 Bankovní účty (Kč)	2 035 000
Dal 373 Pohledávky z pevných termínových operací	45 000

FORWARD JE ZÁROVEŇ ODÚČTOVÁN Z PODROZVAHY:⁴

MD 790 Pomocné účty	(100 000 USD) 2 060 000
Dal 751 Pohledávky z devizových forwardů	(100 000 USD) 2 060 000
MD 752 Závazky z devizových forwardů	2 035 000
Dal 790 Pomocné účty	2 035 000

ZDANĚNÍ:

Zdanění derivátů obecně vychází ze zaúčtování.

DEN USKUTEČNĚNÍ TRANSAKCE

Ke dni uskutečnění transakce nevznikají žádné dopady do základu daně z příjmů právnických osob.

PŘECENĚNÍ, DEN ÚČETNÍ ZÁVĚRKY A VYPOŘÁDÁNÍ KONTRAKTU

Přecenění měnového forwardu zůstává v základu daně, tzn. představuje zdanitelný výnos nebo daňový náklad. Dle výkladu Generálního finančního ředitelství kurzové zisky nebo ztráty (i nerealizované), které vznikly ke dni účetní závěrky nebo vypořádání transakce, vstupují do základu daně z příjmů společnosti.

⁴ Nepovinné, viz poznámka pod čarou 1

MĚNOVÝ FORWARD (FX forward) – prodej cizí měny

DEFINICE KONTRAKTU:

Kontrakt je založen na nákupu/prodeji jedné měny za jinou měnu v budoucnu za předem dohodnutý kurz. Vypořádání obchodu tedy proběhne forwardovou valutou (zpravidla delší než 2 pracovní dny od data sjednání obchodu).

ZÁKLADNÍ ÚČETNÍ ZÁPISY:

Dle Zákona o účetnictví č. 563/1991 Sb. je dle §27 o derivátech účtováno v reálné hodnotě. Postupy účtování jsou blíže upraveny ve Vyhlášce č. 500/2002 Sb., v Českém účetním standardu pro podnikatele č. 009 (který se však odkazuje na Vyhlášku č. 501/2002 Sb. a České účetní standardy pro finanční instituce).

PŘÍKLAD:

Společnost se rozhodla 8. 2. 2013 prodat 100 000 USD u společnosti AKCENTA CZ s vypořádáním k 8. 3. 2013, aby si zajistila budoucí devizový kurz. Dohodnutý (forwardový) kurz činil 20,40 Kč/USD, aktuální spotový devizový kurz ke dni uzavření (vyhlášený ČNB) činil 20,37 Kč/USD.

SHRNUTÍ PODMÍNEK MĚNOVÉHO FORWARDU Z POHLEDU SPOLEČNOSTI:

Typ transakce	Datum vypořádání	Sjednaný devizový kurz	Částka cizí měny	
prodej cizí měny	forward	8. 3. 2013	20,40 Kč/USD	-100 000 USD

PŘEHLED DEVIZOVÝCH KURZŮ:

Datum	Devizový kurz ČNB	Poznámka
8. 2. 2013	20,37 Kč/USD	datum uzavření
28. 2. 2013	20,60 Kč/USD	datum účetní závěrky
8. 3. 2013	20,80 Kč/USD	datum vypořádání

Všechny informace uvedené v tomto dokumentu jsou pouze obecného charakteru a nemohou proto odrážet specifické podmínky jednotlivých uživatelů. Ačkoliv jsme věnovali veškerou pozornost tomu, aby uváděné informace byly přesné a aktuální, nemůžeme zaručit, že tyto informace budou přesné a aktuální i k datu jejich obdržení i dále v budoucnosti. Účetní zachycení vychází z účetní legislativy České republiky platné k 31. 12. 2012 pro rok 2013 a nepopisuje povinnosti plynoucí ze zveřejnění informací v účetní závěrce. Přijímaná rozhodnutí by proto neměla být založena výhradně na poskytnutých informacích bez dalších konzultací a důkladného posouzení specifických podmínek. Materiál byl připraven ve spolupráci s poradenskou společností KPMG.

ÚČETNÍ ZACHYCENÍ PRODUKTU:

Pro zachycení účetních operací byly použity syntetické účty v členění podle postupů účtování pro podnikatele. V roce 2013 byla vymezena pouze směrná účtová osnova, volba a definice příslušných syntetických účtů je v pravomoci účetní jednotky. Korunový ekvivalent dolarové části transakce představuje fakticky podrozvahový závazek, korunová část transakce naopak podrozvahovou pohledávku.

DEN UZAVŘENÍ TRANSAKCE 8. 2. 2013:

V den uskutečnění transakce dochází k zachycení budoucích pohledávek a závazků z devizového forwardu na podrozvahové účty. Jednotlivé podrozvahové účty by měly být definovány v účtovém rozvrhu společnosti. V našem případě budou zápisy například následující:¹

MD 751 Pohledávky z devizových forwardů	2 040 000
Dal 790 Pomocné účty	2 040 000
MD 790 Pomocné účty	(100 000 USD) 2 036 500
Dal 752 Závazky z devizových forwardů	(100 000 USD) 2 036 500

VYPOŘÁDÁNÍ KONTRAKTU – 8. 3. 2013:

Varianta I – mezi dnem uzavření transakce a dnem vypořádání není den účetní závěrky.

K datu vypořádání byl kurz ČNB 20,80 Kč/USD. Společnost realizovala ztrátu z uzavřeného měnového forwardu ve výši 40 000 Kč (tj. 100 000 USD * (aktuální ČNB kurz 20,80Kč/USD k datu vypořádání – dohodnutý forwardový kurz 20,40 Kč/USD)). Účtování bude následující:

MD 221 Bankovní účty (Kč)	2 040 000
Dal 221 Bankovní účty (USD)	(100 000 USD) 2 080 000
MD 567 Náklady z derivátových operací	40 000

¹ Podrozvahové zápisy nejsou z pohledu Vyhlášky č. 500/2002 Sb. vyžadovány, nicméně pro účely sestavení účetní závěrky je nutné významné podrozvahové expozice zveřejnit v příloze účetní závěrky.

Všechny informace uvedené v tomto dokumentu jsou pouze obecného charakteru a nemohou proto odrážet specifické podmínky jednotlivých uživatelů. Ačkoliv jsme věnovali veškerou pozornost tomu, aby uváděné informace byly přesné a aktuální, nemůžeme zaručit, že tyto informace budou přesné a aktuální i k datu jejich obdržení i dále v budoucnosti. Účetní zachycení vychází z účetní legislativy České republiky platné k 31. 12. 2012 pro rok 2013 a nepopisuje povinnosti plynoucí ze zveřejnění informací v účetní závěrce. Přijímaná rozhodnutí by proto neměla být založena výhradně na poskytnutých informacích bez dalších konzultací a důkladného posouzení specifických podmínek. Materiál byl připraven ve spolupráci s poradenskou společností KPMG.

FORWARD JE ZÁROVEŇ ODÚČTOVÁN Z PODROZVAHY:²

MD 790 Pomocné účty	2 040 000
Dal 751 Pohledávky z devizových forwardů	2 040 000
MD 752 Závazky z devizových forwardů	(100 000 USD) 2 036 500
Dal 790 Pomocné účty	(100 000 USD) 2 036 500

Varianta 2 – mezi dnem uzavření transakce a dnem vypořádání je den účetní závěrky.

DEN ÚČETNÍ ZÁVĚRKY

Pokud by společnost měla datum účetní závěrky přede dnem vypořádání kontraktu (např. 28.2.2013), je nutno účtovat o reálné hodnotě derivátu. V případě, kdy by reálná hodnota kontraktu k rozvahovému dni byla stanovena jako kladná ve výši 17 900 Kč³, účetní zápis by byl následující:

MD 373 Pohledávky z pevných termínových operací	17 900
Dal 667 Výnosy z derivátových operací	17 900

Pokud by reálná hodnota kontraktu byla záporná ve výši 17 900 Kč, společnost by realizovala kurzovou ztrátu a účetní zápis by byl následující:

MD 567 Náklady z derivátových operací	42 952
Dal 373 Závazky z pevných termínových operací	42 952

Rovněž je třeba přecenit na podrozvaze dolarovou část transakce devizovým kurzem k datu účetní závěrky. Pokud by byl k datu účetní závěrky kurz ČNB 20,60 Kč/USD, společnost by účtovala v podrozvaze o přecenění dolarové části transakce ve výši 23 500 Kč (tj. 100 000 USD * 20,60 Kč/USD - 100 000 USD * 20,37 Kč/USD) na výslednou hodnotu 2 060 000 Kč.

MD 752 Závazky z devizových forwardů	23 500
Dal 790 Pomocné účty	23 500

² Nepovinné, viz poznámka pod čarou 1

³ Reálnou hodnotu derivátu k datu účetní závěrky je nutné stanovit (viz např. http://cs.wikipedia.org/wiki/Forwardov%C3%BD_kontrakt nebo Jilek, J., Svobodová, J.: Účetnictví podle mezinárodních standardů účetního výkaznictví 2013, Grada Publishing a.s., 2013, s.: 368)

DEN VYPOŘÁDÁNÍ KONTRAKTU

Z celkového (zde záporného) výsledku transakce ve výši 40 000 Kč již bylo 17 900 Kč účtováno do výsledku hospodaření předchozího účetního období (uvažujeme zde variantu, kdy k datu účetní závěrky měl derivát zápornou reálnou hodnotu), proto se nyní do výsledku hospodaření doúčtuje rozdíl, tj. 22 100 Kč.

MD 567 Náklady z derivátových operací	22 100
Dal 373 Závazky z pevných termínových operací	22 100

VYPOŘÁDÁNÍ FORWARDU:

MD 221 Bankovní účty (Kč)	2 040 000
Dal 221 Bankovní účty (USD)	(100 000 USD) 2 080 000
Dal 373 Pohledávky z pevných termínových operací	40 000

FORWARD JE ZÁROVEŇ ODÚČTOVÁN Z PODROZVAHY:⁴

MD 790 Pomocné účty	2 040 000
Dal 751 Pohledávky z devizových forwardů	2 040 000
MD 752 Závazky z devizových forwardů	(100 000 USD) 2 060 000
Dal 790 Pomocné účty	(100 000 USD) 2 060 000

ZDANĚNÍ:

Zdanění derivátů obecně vychází ze zaúčtování.

DEN USKUTEČNĚNÍ TRANSAKCE

Ke dni uskutečnění transakce nevznikají žádné dopady do základu daně z příjmů právnických osob.

PŘECENĚNÍ, DEN ÚČETNÍ ZÁVĚRKY A VYPOŘÁDÁNÍ KONTRAKTU

Přecenění měnového forwardu zůstává v základu daně, tzn. představuje zdanitelný výnos nebo daňový náklad. Dle výkladu Generálního finančního ředitelství kurzové zisky nebo ztráty (i nerealizované), které vznikly ke dni účetní závěrky nebo vypořádání transakce, vstupují do základu daně z příjmů společnosti.

⁴ Nepovinné, viz poznámka pod čarou 1

MĚNOVÝ SPOT (FX spot) – nákup cizí měny

DEFINICE KONTRAKTU:

Spotový obchod je nákup/prodej jedné měny za jinou měnu za předem dohodnutý kurz. Vypořádání obchodu proběhne standardně se spotovou valutou obvykle do dvou pracovních dnů po datu uzavření obchodu.

ZÁKLADNÍ ÚČETNÍ ZÁPISY:

Postupy účtování jsou upraveny ve Vyhlášce č. 500/2002 Sb. Způsoby oceňování jsou upraveny v Zákoně o účetnictví č. 563/1991 Sb., §24 – způsoby oceňování.

PŘÍKLAD:

Společnost se rozhodla 30. 7. 2013 nakoupit 100 000 USD za aktuální nabídnutý devizový kurz 20,40 Kč/USD u společnosti AKCENTA CZ. Transakce bude vypořádána k 1. 8. 2013. Devizový kurz ČNB k datu vypořádání transakce činil 20,30 Kč/USD.

SHRNUTÍ PODMÍNEK MĚNOVÉHO SPOTU Z POHLEDU SPOLEČNOSTI:

	Typ transakce	Datum vypořádání	Sjednaný devizový kurz	Částka cizí měny
nákup cizí měny	spot	1. 8. 2013	20,40 Kč/USD	100 000 USD

PŘEHLED DEVIZOVÝCH KURZŮ:

Datum	Devizový kurz ČNB	Poznámka
30. 7. 2013	20,20 Kč/USD	datum uzavření
31. 7. 2013	20,35 Kč/USD	datum účetní závěrky
1. 8. 2013	20,30 Kč/USD	datum vypořádání

Všechny informace uvedené v tomto dokumentu jsou pouze obecného charakteru a nemohou proto odrážet specifické podmínky jednotlivých uživatelů. Ačkoliv jsme věnovali veškerou pozornost tomu, aby uváděné informace byly přesné a aktuální, nemůžeme zaručit, že tyto informace budou přesné a aktuální i k datu jejich obdržení i dále v budoucnosti. Účetní zachycení vychází z účetní legislativy České republiky platné k 31. 12. 2012 pro rok 2013 a nepopisuje povinnosti plynoucí ze zveřejnění informací v účetní závěrce. Přijímaná rozhodnutí by proto neměla být založena výhradně na poskytnutých informacích bez dalších konzultací a důkladného posouzení specifických podmínek. Materiál byl připraven ve spolupráci s poradenskou společností KPMG.

ÚČETNÍ ZACHYCENÍ PRODUKTU:

Pro zachycení účetních operací byly použity syntetické účty v členění podle postupů účtování pro podnikatele. V roce 2013 byla vymezena pouze směrná účtová osnova a volba a definice příslušných syntetických účtů je v pravomoci účetní jednotky.

DEN UZAVŘENÍ OBCHODU 30. 7. 2013:

V den uzavření obchodu dochází k účetnímu zachycení transakce na podrozvaze:¹

MD 751 Pohledávky ze spotových obchodů s cizí měnou	(100 000 USD) 2 020 000
Dal 790 Pomocné účty	(100 000 USD) 2 020 000
MD 790 Pomocné účty	2 040 000
Dal 752 Závazky ze spotových obchodů s cizí měnou	2 040 000

DEN ÚČETNÍ ZÁVĚRKY – 31. 7. 2013:

Nevypořádaná transakce na podrozvaze se k datu účetní závěrky (např. 31. 7. 2013) přecení aktuálním devizovým kurzem. Dle obecných účetních pravidel se mohou kurzové zisky/ztráty z tohoto přecenění zaúčtovat do výnosů/nákladů.²

MD 751 Pohledávky ze spotových obchodů s cizí měnou	15 000
Dal 790 Pomocné účty	15 000
MD 378 Jiné pohledávky	15 000
Dal 663 Kurzové zisky	15 000

Nevypořádaný závazek ze spotových obchodů představuje závazek společnosti zaplatit 2 040 000 Kč (tj. 100 000 USD * sjednaný spotový kurz 20,40 Kč/USD). Nevypořádaná pohledávka ze spotových obchodů představuje pohledávku společnosti obdržet 100 000 USD oceněných rozvahovým kurzem (pro toto zaúčtování byl použit kurz 20,35 Kč/USD).

¹ Podrozvahové zápisy nejsou z pohledu Vyhlášky č. 500/2002 Sb. vyžadovány, nicméně pro účely sestavení účetní závěrky je nutné významné podrozvahové expozice zveřejnit v příloze účetní závěrky.

² Český účetní standard pro finanční instituce č.105 hovoří o tom, že účetní jednotky s výjimkou bank a České národní banky mohou účetním předpisem stanovit, že o tomto přecenění neúčtují. Toto ustanovení v českých účetních standardech zcela chybí, nicméně se lze domnívat, že u účetních jednotek účtujících podle vyhlášky č. 500/2002 Sb. lze postupovat obdobně a mají rovněž možnost volby.

Všechny informace uvedené v tomto dokumentu jsou pouze obecného charakteru a nemohou proto odrážet specifické podmínky jednotlivých uživatelů. Ačkoliv jsme věnovali veškerou pozornost tomu, aby uváděné informace byly přesné a aktuální, nemůžeme zaručit, že tyto informace budou přesné a aktuální i k datu jejich obdržení i dále v budoucnosti. Účetní zachycení vychází z účetní legislativy České republiky platné k 31. 12. 2012 pro rok 2013 a nepopisuje povinnosti plynoucí ze zveřejnění informací v účetní závěrce. Přijímaná rozhodnutí by proto neměla být založena výhradně na poskytnutých informacích bez dalších konzultací a důkladného posouzení specifických podmínek. Materiál byl připraven ve spolupráci s poradenskou společností KPMG.

DEN VYPOŘÁDÁNÍ TRANSAKCE – 1. 8. 2013:

Společnost realizovala kurzovou ztrátu ve výši 10 000 Kč (tj. 2 040 000 Kč – 2 030 000 Kč).

MD 221 Bankovní účty (USD)	(100 000 USD) 2030 000
Dal 221 Bankovní účty (Kč)	2 040 000
MD563 Kurzové ztráty	10 000

Pokud by společnost realizovala kurzový zisk, byl by vykázán na účtu 663 (MD).

Rovněž je nutné odúčtovat přecenění transakce k rozvahovému dni, pokud bylo o tomto přecenění účtováno do výsledku minulého účetního období.

MD 563 Kurzové ztráty	15 000
Dal 378 Jiné pohledávky	15 000

Z podrozvahy se k datu vypořádání odúčtuje zachycená spotová transakce.³

MD 790 Pomocné účty	(100 000 USD) 2 035 000
Dal 751 Pohledávky ze spotových obchodů s cizí měnou	(100 000 USD) 2 035 000
MD 752 Závazky ze spotových obchodů s cizí měnou	2 040 000
Dal 790 Pomocné účty	2 040 000

ZDANĚNÍ:

Zdanění derivátů obecně vychází ze zaúčtování.

DEN USKUTEČNĚNÍ TRANSAKCE

Ke dni uskutečnění transakce nevznikají žádné dopady do základu daně z příjmů právnických osob.

PŘECENĚNÍ, DEN ÚČETNÍ ZÁVĚRKY A VYPOŘÁDÁNÍ KONTRAKTU

Přecenění měnového spotu zůstává v základu daně, tzn. představuje zdanitelný výnos nebo daňový náklad. Dle výkladu Generálního finančního ředitelství kurzové zisky nebo ztráty (i nerealizované), které vznikly ke dni účetní závěrky nebo vypořádání transakce, vstupují do základu daně z příjmů společnosti.

³ Nepovinné, viz poznámka pod čarou I

Všechny informace uvedené v tomto dokumentu jsou pouze obecného charakteru a nemohou proto odrážet specifické podmínky jednotlivých uživatelů. Ačkoliv jsme věnovali veškerou pozornost tomu, aby uváděné informace byly přesné a aktuální, nemůžeme zaručit, že tyto informace budou přesné a aktuální i k datu jejich obdržení i dále v budoucnosti. Účetní zachycení vychází z účetní legislativy České republiky platné k 31. 12. 2012 pro rok 2013 a nepopisuje povinnosti plynoucí ze zveřejnění informací v účetní závěrce. Přijímaná rozhodnutí by proto neměla být založena výhradně na poskytnutých informacích bez dalších konzultací a důkladného posouzení specifických podmínek. Materiál byl připraven ve spolupráci s poradenskou společností KPMG.

MĚNOVÝ SPOT (FX spot) – prodej cizí měny

DEFINICE KONTRAKTU:

Spotový obchod je nákup/prodej jedné měny za jinou měnu za předem dohodnutý kurz. Vypořádání obchodu proběhne standardně se spotovou valutou obvykle do dvou pracovních dnů po datu uzavření obchodu.

ZÁKLADNÍ ÚČETNÍ ZÁPISY:

Postupy účtování jsou upraveny ve Vyhlášce č. 500/2002 Sb. Způsoby oceňování jsou upraveny v Zákoně o účetnictví č. 563/1991 Sb., §24 – způsoby oceňování.

PŘÍKLAD:

Společnost se rozhodla 30. 7. 2013 prodat 100 000 USD za aktuální nabídnutý devizový kurz 20,20 Kč/USD společnosti AKCENTA CZ. Transakce bude vypořádána k 1. 8. 2013. Devizový kurz ČNB k datu vypořádání transakce činil 20,30 Kč/USD.

SHRNUTÍ PODMÍNEK MĚNOVÉHO SPOTU Z POHLEDU SPOLEČNOSTI:

	Typ transakce	Datum vypořádání	Sjednaný devizový kurz	Částka cizí měny
prodej cizí měny	spot	1. 8. 2013	20,20 Kč/USD	-100 000 USD

PŘEHLED DEVIZOVÝCH KURZŮ:

Datum	Devizový kurz ČNB	Poznámka
30. 7. 2013	20,20 Kč/USD	datum uzavření
31. 7. 2013	20,35 Kč/USD	datum účetní závěrky
1. 8. 2013	20,30 Kč/USD	datum vypořádání

Všechny informace uvedené v tomto dokumentu jsou pouze obecného charakteru a nemohou proto odrážet specifické podmínky jednotlivých uživatelů. Ačkoliv jsme věnovali veškerou pozornost tomu, aby uváděné informace byly přesné a aktuální, nemůžeme zaručit, že tyto informace budou přesné a aktuální i k datu jejich obdržení i dále v budoucnosti. Účetní zachycení vychází z účetní legislativy České republiky platné k 31. 12. 2012 pro rok 2013 a nepopisuje povinnosti plynoucí ze zveřejnění informací v účetní závěrce. Přijímaná rozhodnutí by proto neměla být založena výhradně na poskytnutých informacích bez dalších konzultací a důkladného posouzení specifických podmínek. Materiál byl připraven ve spolupráci s poradenskou společností KPMG.

ÚČETNÍ ZACHYCENÍ PRODUKTU:

Pro zachycení účetních operací byly použity syntetické účty v členění podle postupů účtování pro podnikatele. V roce 2013 byla vymezena pouze směrná účtová osnova a volba a definice příslušných syntetických účtů je v pravomoci účetní jednotky.

DEN UZAVŘENÍ OBCHODU 30. 7. 2013:

V den uzavření obchodu dochází k účetnímu zachycení transakce na podrozvaze:¹

MD 751 Pohledávky ze spotových obchodů s cizí měnou	2 020 000
Dal 790 Pomocné účty	2 020 000
MD 790 Pomocné účty	(100 000 USD) 2 020 000
Dal 752 Závazky ze spotových obchodů s cizí měnou	(100 000 USD) 2 020 000

DEN ÚČETNÍ ZÁVĚRKY – 31. 7. 2013:

Nevypořádaná transakce na podrozvaze se k datu účetní závěrky (např. 31. 7. 2013) přecení aktuálním devizovým kurzem. Dle obecných účetních pravidel se mohou kurzové zisky/ztráty z tohoto přecenění zaúčtovat do výnosů/nákladů.²

MD 790 Pomocné účty	15 000
Dal 752 Závazky ze spotových obchodů s cizí měnou	15 000
MD 563 Kurzové ztráty	15 000
Dal 379 Jiné závazky	15 000

Nevypořádaná pohledávka ze spotových obchodů představuje pohledávku společnosti obdržet 2 020 000 Kč (tj. 100 000 USD * sjednaný spotový kurz 20,20 Kč/USD). Nevypořádaný závazek ze spotových obchodů představuje závazek společnosti zaplatit 100 000 USD oceněných rozvahovým kurzem (pro toto zaúčtování byl použit kurz 20,35 Kč/USD).

¹ Podrozvahové zápisy nejsou z pohledu Vyhlášky č. 500/2002 Sb. vyžadovány, nicméně pro účely sestavení účetní závěrky je nutné významné podrozvahové expozice zveřejnit v příloze účetní závěrky.

² Český účetní standard pro finanční instituce č. 105 hovoří o tom, že účetní jednotky s výjimkou bank a České národní banky mohou účetním předpisem stanovit, že o tomto přecenění neúčtují. Toto ustanovení v českých účetních standardech zcela chybí, nicméně se lze domnívat, že u účetních jednotek účtujících podle vyhlášky č. 500/2002 Sb. lze postupovat obdobně a mají rovněž možnost volby.

DEN VYPOŘÁDÁNÍ TRANSAKCE – 1. 8. 2013:

Společnost realizovala kurzovou ztrátu ve výši 10 000 Kč (tj. 2 020 000 Kč – 2 030 000 Kč).

MD 221 Bankovní účty (Kč)	2020 000
Dal 221 Bankovní účty (USD)	(100 000 USD) 2 030 000
MD563 Kurzové ztráty	10 000

Pokud by společnost realizovala kurzový zisk, byl by vykázán na účtu 663 (MD).

Rovněž je nutné odúčtovat přecenění transakce k rozvahovému dni, pokud bylo o tomto přecenění účtováno do výsledku minulého účetního období.

MD 379 Jiné závazky	15 000
Dal 663 Kurzové zisky	15 000

Z podrozvahy se k datu vypořádání odúčtuje zachycená spotová transakce.³

MD 790 Pomocné účty	2 020 000
Dal 751 Pohledávky ze spotových obchodů s cizí měnou	2 020 000
MD 752 Závazky ze spotových obchodů s cizí měnou	(100 000 USD) 2 035 000
Dal 790 Pomocné účty	(100 000 USD) 2 035 000

ZDANĚNÍ:

Zdanění derivátů obecně vychází ze zaúčtování.

DEN USKUTEČNĚNÍ TRANSAKCE

Ke dni uskutečnění transakce nevznikají žádné dopady do základu daně z příjmů právnických osob.

PŘECENĚNÍ, DEN ÚČETNÍ ZÁVĚRKY A VYPOŘÁDÁNÍ KONTRAKTU

Přecenění měnového spotu zůstává v základu daně, tzn. představuje zdanitelný výnos nebo daňový náklad. Dle výkladu Generálního finančního ředitelství kurzové zisky nebo ztráty (i nerealizované), které vznikly ke dni účetní závěrky nebo vypořádání transakce, vstupují do základu daně z příjmů společnosti.

³ Nepovinné, viz poznámka pod čarou I

MĚNOVÝ SWAP (FX swap) – spotový nákup cizí měny a její forwardový prodej

DEFINICE KONTRAKTU:

Kontrakt je kombinací spotového (měnového) obchodu a měnového forwardu. Jedná se o dohodu o spotovém nákupu dohodnutého množství stanovené měny spotovou valutou (obvykle do dvou pracovních dnů) za spotový kurz a současně o prodeji dohodnutého množství stanovené měny k určitému datu v budoucnosti za předem stanovený kurz.

ZÁKLADNÍ ÚČETNÍ ZÁPISY:

Dle Zákona o účetnictví č. 563/1991 Sb. je dle § 27 o derivátech účtováno v reálné hodnotě. Postupy účtování jsou blíže upraveny ve Vyhlášce č. 500/2002 Sb., v Českém účetním standardu pro podnikatele č. 009 (který se však odkazuje na Vyhlášku č. 501/2002 Sb. a České účetní standardy pro finanční instituce).

PŘÍKLAD:

Společnost se rozhodla dne 29. 11. 2013 uzavřít se společností AKCENTA CZ měnový swap na částku 500 000 USD s datem vypořádání spotového nákupu 1. 12. 2013. K tomuto datu došlo k nákupu 500 000 USD od společnosti AKCENTA CZ za dohodnutý spotový kurz, který činil 19,70 Kč/USD. Dále bylo dohodnuto, že datum vypořádání forwardové části transakce (tj. společnost prodá AKCENTA CZ 500 000 USD) bude k 15. 1. 2014 a předem stanovený (forwardový) kurz bude 19,80 Kč/USD.

SHRNUTÍ PODMÍNEK MĚNOVÉHO SWAPU Z POHLEDU SPOLEČNOSTI:

	Typ transakce	Datum vypořádání	Sjednaný devizový kurz	Částka cizí měny
nákup cizí měny	spot	1. 12. 2013	19,70 Kč/USD	500 000 USD
prodej cizí měny	forward	15. 1. 2014	19,80 Kč/USD	-500 000 USD

Všechny informace uvedené v tomto dokumentu jsou pouze obecného charakteru a nemohou proto odrážet specifické podmínky jednotlivých uživatelů. Ačkoliv jsme věnovali veškerou pozornost tomu, aby uváděné informace byly přesné a aktuální, nemůžeme zaručit, že tyto informace budou přesné a aktuální i k datu jejich obdržení i dále v budoucnosti. Účetní zachycení vychází z účetní legislativy České republiky platné k 31. 12. 2012 pro rok 2013 a nepopisuje povinnosti plynoucí ze zveřejnění informací v účetní závěrce. Přijímaná rozhodnutí by proto neměla být založena výhradně na poskytnutých informacích bez dalších konzultací a důkladného posouzení specifických podmínek. Materiál byl připraven ve spolupráci s poradenskou společností KPMG.

MĚNOVÝ SWAP (FX swap) – spotový nákup cizí měny a její forwardový prodej měny

PŘEHLED DEVIZOVÝCH KURZŮ:

Datum	Devizový kurz ČNB	Poznámka
29. 11. 2013	19,60 Kč/USD	datum uzavření
30. 11. 2013	19,90 Kč/USD	datum účetní závěrky (alternativa 1)
1. 12. 2013	19,50 Kč/USD	datum vypořádání spotového obchodu
31. 12. 2013	20,00 Kč/USD	datum účetní závěrky (alternativa 2)
15. 1. 20 14	20,10 Kč/USD	datum vypořádání forwardového obchodu

ÚČETNÍ ZACHYCENÍ PRODUKTU:

Pro zachycení účetních operací byly použity syntetické účty v členění podle postupů účtování pro podnikatele. V roce 2013 byla vymezena pouze směrná účtová osnova, volba a definice příslušných syntetických účtů je v pravomoci účetní jednotky. Korunový ekvivalent dolarové části spotové transakce představuje fakticky podrozvahovou pohledávku, korunová část spotové transakce naopak podrozvahový závazek.

DEN UZAVŘENÍ TRANSAKCE – 29. 11. 2013:

SPOTOVÁ ČÁST

V den uzavření obchodu dochází k účetnímu zachycení transakce na podrozvaze:¹

MD 751 Pohledávky ze spotových obchodů s cizí měnou	(500 000 USD) 9 800 000
Dal 790 Pomocné účty	(500 000 USD) 9 800 000
MD 790 Pomocné účty	9 850 000
Dal 752 Závazky zespotozváhových obchodů s cizí měnou	9 850 000

Nevypořádaný závazek ze spotových obchodů představuje závazek společnosti zaplatit 9 850 000 Kč (tj. 500 000 USD * sjednaný spotový kurz 19,70 Kč/USD). Nevypořádaná pohledávka ze spotových obchodů představuje pohledávku společnosti obdržet 500 000 USD oceněných kurzem k datu uzavření 19,60 Kč/USD.

¹ Podrozvahové zápisy nejsou z pohledu Vyhlášky č. 500/2002 Sb. vyžadovány, nicméně pro účely sestavení účetní závěrky je nutné významné podrozvahové expozice zveřejnit v příloze účetní závěrky.

Všechny informace uvedené v tomto dokumentu jsou pouze obecného charakteru a nemohou proto odrážet specifické podmínky jednotlivých uživatelů. Ačkoliv jsme věnovali veškerou pozornost tomu, aby uváděné informace byly přesné a aktuální, nemůžeme zaručit, že tyto informace budou přesné a aktuální i k datu jejich obdržení i dále v budoucnosti. Účetní zachycení vychází z účetní legislativy České republiky platné k 31. 12. 2012 pro rok 2013 a nepopisuje povinnosti plynoucí ze zveřejnění informací v účetní závěrce. Přijímaná rozhodnutí by proto neměla být založena výhradně na poskytnutých informacích bez dalších konzultací a důkladného posouzení specifických podmínek. Materiál byl připraven ve spolupráci s poradenskou společností KPMG.

FORWARDOVÁ ČÁST

V den uzavření obchodu představuje korunový ekvivalent dolarové části transakce fakticky podrozvahový závazek ve výši 9 800 000 Kč (500 000 USD * kurz k datu uzavření obchodu 19,60 Kč/USD), korunová část forwardu naopak podrozvahovou pohledávku ve výši 9 900 000 Kč (tj. 500 000 USD * sjednaný kurz 19,80 Kč/USD).²

MD 751 Pohledávky z termínových obchodů s cizí měnou	9 900 000
Dal 790 Pomocné účty	9 900 000
MD 790 Pomocné účty	(500 000 USD) 9 800 000
Dal 752 Závazky z termínových obchodů s cizí měnou	(500 000 USD) 9 800 000

DEN ÚČETNÍ ZÁVĚRKY (alternativa 1) – 30. 11. 2013:

SPOTOVÁ ČÁST

Nevypořádaná transakce na podrozvaze se k datu účetní závěrky (tj. k 30. 11. 2013) přecení aktuálním devizovým kurzem. Dle obecných účetních pravidel se mohou kurzové zisky/ztráty z tohoto přecenění zaúčtovat do výnosů/nákladů.³ Pro další informace viz samostatný příklad účtování spotové operace

MD 751 Pohledávky zespotových obchodů s cizí měnou	150 000
Dal 790 Pomocné účty	150 000

FORWARDOVÁ ČÁST

K datu účetní závěrky je nutno stanovit a rovněž i účtovat o reálné hodnotě derivátu (forwardové části). Pro zjednodušení příkladu je toto účtování uvedeno pouze u alternativy 2.

VYPOŘÁDÁNÍ SPOTOVÉ ČÁSTI KONTRAKTU – 1. 12. 2013:

Společnost realizovala na spotové části transakce kurzovou ztrátu ve výši 100 000 Kč (tj. 500 000 USD * (19,50 Kč/USD – 19,70 Kč/USD)).

MD 221 Bankovní účet (USD)	(500 000 USD) 9 750 000
Dal 221 Bankovní účet (Kč)	9 850 000
MD 563 Kurzová ztráta	100 000

Pokud by společnost realizovala kurzový zisk, byl by vykázán na účtu 663 (MD).

² Nepovinné, viz poznámka pod čarou 1

³ Český účetní standard pro finanční instituce č. 105 hovoří o tom, že účetní jednotky s výjimkou bank a České národní banky mohou účetním předpisem stanovit, že o tomto přecenění neúčtují. Toto ustanovení v českých účetních standardech zcela chybí, nicméně se lze domnívat, že u účetních jednotek účtujících podle vyhlášky č. 500/2002 Sb. lze postupovat obdobně a mají rovněž možnost volby.

Všechny informace uvedené v tomto dokumentu jsou pouze obecného charakteru a nemohou proto odrážet specifické podmínky jednotlivých uživatelů. Ačkoliv jsme věnovali veškerou pozornost tomu, aby uváděné informace byly přesné a aktuální, nemůžeme zaručit, že tyto informace budou přesné a aktuální i k datu jejich obdržení i dále v budoucnosti. Účetní zachycení vychází z účetní legislativy České republiky platné k 31. 12. 2012 pro rok 2013 a nepopisuje povinnosti plynoucí ze zveřejnění informací v účetní závěrce. Přijímaná rozhodnutí by proto neměla být založena výhradně na poskytnutých informacích bez dalších konzultací a důkladného posouzení specifických podmínek. Materiál byl připraven ve spolupráci s poradenskou společností KPMG.

MĚNOVÝ SWAP (FX swap) – spotový nákup cizí měny a její forwardový prodej měny

Z PODROZVAHY SE K DATU VYPOŘÁDÁNÍ ODÚČTUJE ZACHYCENÁ SPOTOVÁ TRANSAKCE.⁴

MD 790 Pomocné účty	(500 000 USD) 9 950 000
Dal 751 Pohledávky ze spotových obchodů s cizí měnou	(500 000 USD) 9 950 000
MD 752 Závazky ze spotových obchodů s cizí měnou	9 850 000
Dal 790 Pomocné účty	9 850 000

Rovněž je třeba na podrozvaze přecenit dolarovou část forwardové transakce devizovým kurzem k datu vypořádání spotové části, tj. kurzem 19,50 Kč/USD. Přecenění dolarové části forwardu by tedy bylo ve výši 50 000 Kč (tj. 500 000 USD * 19,60 Kč/USD – 500 000 USD * 19,50 Kč/USD) na výslednou hodnotu 9 750 000 Kč.⁵

MD 752 Závazky z termínových obchodů s cizí měnou	50 000
Dal 790 Pomocné účty	50 000

DEN ÚČETNÍ ZÁVĚRKY (alternativa 2) – 31. 12. 2013:

K datu účetní závěrky je nutno účtovat o reálné hodnotě derivátu, pokud je toto datum přede dnem vypořádání forwardové části swapu. Reálná hodnota kontraktu k rozvahovému dni byla stanovena záporná ve výši 91 500 Kč.⁶ Účetní zápis by byl následující:

PŘECENĚNÍ KONTRAKTU KE DNI ÚČETNÍ ZÁVĚRKY:

MD 567 Náklady z derivátových operací	91 500
Dal 373 Závazky z pevných termínových operací	91 500

Pokud by reálná hodnota kontraktu byla stanovena jako kladná ve výši 91 500 Kč, společnost by realizovala zisk a účetní zápis by byl následující:

MD 567 Náklady z derivátových operací	91 500
Dal 373 Závazky z pevných termínových operací	91 500

⁴ Nepovinné, viz poznámka pod čarou 1

⁵ Nepovinné, viz poznámka pod čarou 1

⁶ Reálnou hodnotu derivátu k datu účetní závěrky je nutné stanovit (viz např. http://cs.wikipedia.org/wiki/Forwardov%C3%BD_kontrakt nebo Jílek, J., Svobodová, J.: Účetnictví podle mezinárodních standardů účetního výkaznictví 2013, Grada Publishing a.s., 2013, s.: 368)

Všechny informace uvedené v tomto dokumentu jsou pouze obecného charakteru a nemohou proto odrážet specifické podmínky jednotlivých uživatelů. Ačkoliv jsme věnovali veškerou pozornost tomu, aby uváděné informace byly přesné a aktuální, nemůžeme zaručit, že tyto informace budou přesné a aktuální i k datu jejich obdržení i dále v budoucnosti. Účetní zachycení vychází z účetní legislativy České republiky platné k 31. 12. 2012 pro rok 2013 a nepopisuje povinnosti plynoucí ze zveřejnění informací v účetní závěrce. Přijímaná rozhodnutí by proto neměla být založena výhradně na poskytnutých informacích bez dalších konzultací a důkladného posouzení specifických podmínek. Materiál byl připraven ve spolupráci s poradenskou společností KPMG.

Rovněž je třeba přecenit na podrozvaze dolarovou část transakce devizovým kurzem k datu účetní závěrky. Pokud by byl k datu účetní závěrky kurz ČNB 20,00 Kč/USD, společnost by účtovala v podrozvaze o přecenění dolarové části transakce ve výši 250 000 Kč (tj. 500 000 USD * 20,00 Kč/USD – 500 000 USD * 19,50 Kč/USD) na výslednou hodnotu 10 000 000 Kč.⁷

MD 790 Pomocné účty	250 000
Dal 752 Závazky z termínových obchodů s cizí měnou	250 000

VYPOŘÁDÁNÍ FORWARDOVÉ ČÁSTI KONTRAKTU – 15. 1. 2014:

K datu vypořádání forwardové části byl kurz ČNB 20,10 Kč/USD. Společnost tedy realizovala ztrátu z uzavřeného měnového forwardu ve výši 150 000 Kč (tj. 500 000 USD * (aktuální ČNB kurz 20,10 Kč/USD – dohodnutý forwardový kurz 19,80 Kč/USD)). Účtování bude následující:

Z celkového (zde záporného) výsledku transakce ve výši 150 000 Kč již bylo 91 500 Kč účtováno do výsledku hospodaření předchozího účetního období (předpokládáme, že k datu účetní závěrky měl derivát zápornou reálnou hodnotu ve výši 91 500 Kč), proto se nyní do výsledku hospodaření doúčtuje zbytek, tj. 58 500 Kč.⁸

MD 567 Náklady z derivátových operací	58 500
Dal 373 Závazky z pevných termínových operací	58 500

VYPOŘÁDÁNÍ FORWARDU:

MD 221 Bankovní účty (Kč)	9 900 000
Dal 221 Bankovní účty (USD)	(500 000 USD) 10 050 000
MD 373 Závazky z pevných termínových operací	150 000

FORWARD JE ZÁROVEŇ ODÚČTOVÁN Z PODROZVAHY:⁹

MD 790 Pomocné účty	(500 000 USD) 9 950 000
Dal 751 Pohledávky ze spotových obchodů s cizí měnou	(500 000 USD) 9 950 000
MD 752 Závazky ze spotových obchodů s cizí měnou	9 850 000
Dal 790 Pomocné účty	9 850 000

⁷ Nepovinné, viz poznámka pod čarou 1

⁸ Tento způsob zaúčtování předpokládá současné provedení přecenění derivátového obchodu k datu vypořádání.

⁹ Nepovinné, viz poznámka pod čarou 1 tj. pokud bylo na podrozvaze účtováno.

ZDANĚNÍ:

Zdanění derivátů obecně vychází ze zaúčtování.

DEN USKUTEČNĚNÍ TRANSAKCE

Ke dni uskutečnění transakce nevznikají žádné dopady do základu daně z příjmů právnických osob.

PŘECENĚNÍ, DEN ÚČETNÍ ZÁVĚRKY A VYPOŘÁDÁNÍ KONTRAKTU

Přecenění měnového swapu zůstává v základu daně, tzn. představuje zdanitelný výnos nebo daňový náklad. Dle výkladu Generálního finančního ředitelství kurzové zisky nebo ztráty (i nerealizované), které vznikly ke dni účetní závěrky nebo vypořádání transakce, vstupují do základu daně z příjmů společnosti.

MĚNOVÝ SWAP (FX swap) – spotový prodej cizí měny a její forwardový nákup

DEFINICE KONTRAKTU:

Kontrakt je kombinací spotového (měnového) obchodu a měnového forwardu. Jedná se o dohodu o spotovém prodeji dohodnutého množství stanovené měny spotovou valutou (obvykle do dvou pracovních dnů) za spotový kurz a současně o nákupu dohodnutého množství stanovené měny k určitému datu v budoucnosti za předem stanovený kurz.

ZÁKLADNÍ ÚČETNÍ ZÁPISY:

Dle Zákona o účetnictví č. 563/1991 Sb. je dle § 27 o derivátech účtováno v reálné hodnotě. Postupy účtování jsou blíže upraveny ve Vyhlášce č. 500/2002 Sb., v Českém účetním standardu pro podnikatele č. 009 (který se však odkazuje na Vyhlášku č. 501/2002 Sb. a České účetní standardy pro finanční instituce).

PŘÍKLAD:

Společnost se rozhodla dne 29. 11. 2013 uzavřít se společností AKCENTA CZ měnový swap na částku 500 000 USD s datem vypořádání spotového prodeje 1. 12. 2013. K tomuto datu došlo k prodeji 500 000 USD společnosti AKCENTA CZ za dohodnutý spotový kurz, který činil 19,70 Kč/USD. Dále bylo dohodnuto, že datum vypořádání forwardové části transakce (tj. společnost koupí od AKCENTA CZ 500 000 USD) bude k 15. 1. 2014 a předem stanovený (forwardový) kurs bude 19,80 Kč/USD.

SHRNUTÍ PODMÍNEK MĚNOVÉHO SWAPU Z POHLEDU SPOLEČNOSTI:

Typ transakce	Datum vypořádání	Sjednaný devizový kurz	Částka cizí měny	
prodej cizí měny	spot	1. 12. 2013	19,70 Kč/USD	-500 000 USD
nákup cizí měny	forward	15. 1. 2014	19,80 Kč/USD	500 000 USD

Všechny informace uvedené v tomto dokumentu jsou pouze obecného charakteru a nemohou proto odrážet specifické podmínky jednotlivých uživatelů. Ačkoliv jsme věnovali veškerou pozornost tomu, aby uváděné informace byly přesné a aktuální, nemůžeme zaručit, že tyto informace budou přesné a aktuální i k datu jejich obdržení i dále v budoucnosti. Účetní zachycení vychází z účetní legislativy České republiky platné k 31. 12. 2012 pro rok 2013 a nepopisuje povinnosti plynoucí ze zveřejnění informací v účetní závěrce. Přijímaná rozhodnutí by proto neměla být založena výhradně na poskytnutých informacích bez dalších konzultací a důkladného posouzení specifických podmínek. Materiál byl připraven ve spolupráci s poradenskou společností KPMG.

PŘEHLED DEVIZOVÝCH KURZŮ:

Datum	Devizový kurz ČNB	Poznámka
29. 11. 2013	19,60 Kč/USD	datum uzavření
30. 11. 2013	19,90 Kč/USD	datum účetní závěrky (alternativa 1)
1. 12. 2013	19,50 Kč/USD	datum vypořádání spotového obchodu
31. 12. 2013	20,00 Kč/USD	datum účetní závěrky (alternativa 2)
15. 1. 20 14	20,10 Kč/USD	datum vypořádání forwardového obchodu

ÚČETNÍ ZACHYCENÍ PRODUKTU:

Pro zachycení účetních operací byly použity syntetické účty v členění podle postupů účtování pro podnikatele. V roce 2013 byla vymezena pouze směrná účtová osnova a volba a definice příslušných syntetických účtů je v pravomoci účetní jednotky. Korunový ekvivalent spotové dolarové části transakce představuje fakticky podrozvahový závazek, korunová část spotové transakce naopak podrozvahovou pohledávkou.

DEN UZAVŘENÍ TRANSAKCE – 29. 11. 2013:

SPOTOVÁ ČÁST

V den uzavření obchodu dochází k účetnímu zachycení transakce na podrozvaze: ¹

MD 751 Pohledávky ze spotových obchodů s cizí měnou	9 850 000
Dal 790 Pomocné účty	9 850 000
MD 790 Pomocné účty	(500 000 USD) 9 800 000
Dal 752 Závazky zespotozových obchodů s cizí měnou	(500 000 USD) 9 800 000

Nevypořádaná pohledávka ze spotových obchodů představuje pohledávku společnosti obdržet 9 850 000 Kč (tj. 500 000 USD * sjednaný spotový kurz 19,70 Kč/USD). Nevypořádaný závazek ze spotových obchodů představuje závazek společnosti zaplatit 500 000 USD oceněných kurzem k datu uzavření 19,60 Kč/USD.

¹ Podrozvahové zápisy nejsou z pohledu Vyhlášky č. 500/2002 Sb. vyžadovány, nicméně pro účely sestavení účetní závěrky je nutné významné podrozvahové expozice zveřejnit v příloze účetní závěrky.

Všechny informace uvedené v tomto dokumentu jsou pouze obecného charakteru a nemohou proto odrážet specifické podmínky jednotlivých uživatelů. Ačkoliv jsme věnovali veškerou pozornost tomu, aby uváděné informace byly přesné a aktuální, nemůžeme zaručit, že tyto informace budou přesné a aktuální i k datu jejich obdržení i dále v budoucnosti. Účetní zachycení vychází z účetní legislativy České republiky platné k 31. 12. 2012 pro rok 2013 a nepopisuje povinnosti plynoucí ze zveřejnění informací v účetní závěrce. Přijímaná rozhodnutí by proto neměla být založena výhradně na poskytnutých informacích bez dalších konzultací a důkladného posouzení specifických podmínek. Materiál byl připraven ve spolupráci s poradenskou společností KPMG.

FORWARDOVÁ ČÁST

V den uzavření obchodu představuje korunový ekvivalent dolarové části transakce fakticky podrozvahový závazek ve výši 9 800 000 Kč (500 000 USD * kurz k datu uzavření obchodu 19,60 Kč/USD), korunová část forwardu naopak podrozvahovou pohledávku ve výši 9 900 000 Kč (tj. 500 000 USD * sjednaný kurz 19,80 Kč/USD).²

MD 751 Pohledávky z termínových obchodů s cizí měnou	(500 000 USD) 9 800 000
Dal 790 Pomocné účty	(500 000 USD) 9 800 000
MD 790 Pomocné účty	9 900 000
Dal 752 Závazky z termínových obchodů s cizí měnou	9 900 000

DEN ÚČETNÍ ZÁVĚRKY (alternativa 1) – 30. 11. 2013:

SPOTOVÁ ČÁST

Nevypořádaná transakce na podrozvaze se k datu účetní závěrky (tj. k 30. 11. 2013) přecení aktuálním devizovým kurzem. Dle obecných účetních pravidel se mohou kurzové zisky/ztráty z tohoto přecenění zaúčtovat do výnosů/nákladů.³ Pro další informace viz samostatný příklad účtování spotové operace.

MD 790 Pomocné účty	150 000
Dal 752 Závazky zespotových obchodů s cizí měnou	150 000

FORWARDOVÁ ČÁST

K datu účetní závěrky je nutno stanovit a rovněž i účtovat o reálné hodnotě derivátu (forwardové části). Pro zjednodušení příkladu je toto účtování uvedeno pouze u alternativy 2.

VYPOŘÁDÁNÍ SPOTOVÉ ČÁSTI KONTRAKTU – 1. 12. 2013:

Společnost realizovala na spotové části transakce kurzovou ztrátu ve výši 100 000 Kč (tj. 500 000 USD * (19,50 Kč/USD – 19,70 Kč/USD)).

MD 221 Bankovní účet (Kč)	9 850 000
Dal 221 Bankovní účet (USD)	(500 000 USD) 9 750 000
MD 563 Kurzová ztráta	100 000

Pokud by společnost realizovala kurzový zisk, byl by vykázan na účtu 663 (MD).

² Nepovinné, viz poznámka pod čarou 1

³ Český účetní standard pro finanční instituce č. 105 hovoří o tom, že účetní jednotky s výjimkou bank a České národní banky mohou účetním předpisem stanovit, že o tomto přecenění neúčtují. Toto ustanovení v českých účetních standardech zcela chybí, nicméně se lze domnívat, že u účetních jednotek účtujících podle vyhlášky č. 500/2002 Sb. lze postupovat obdobně a mají rovněž možnost volby.

Všechny informace uvedené v tomto dokumentu jsou pouze obecného charakteru a nemohou proto odrážet specifické podmínky jednotlivých uživatelů. Ačkoliv jsme věnovali veškerou pozornost tomu, aby uváděné informace byly přesné a aktuální, nemůžeme zaručit, že tyto informace budou přesné a aktuální i k datu jejich obdržení i dále v budoucnosti. Účetní zachycení vychází z účetní legislativy České republiky platné k 31. 12. 2012 pro rok 2013 a nepopisuje povinnosti plynoucí ze zveřejnění informací v účetní závěrce. Přijímaná rozhodnutí by proto neměla být založena výhradně na poskytnutých informacích bez dalších konzultací a důkladného posouzení specifických podmínek. Materiál byl připraven ve spolupráci s poradenskou společností KPMG.

Z PODROZVAHY SE K DATU VYPOŘÁDÁNÍ ODÚČTUJE
ZACHYCENÁ SPOTOVÁ TRANSAKCE.⁴

MD 790 Pomocné účty	9 850 000
Dal 751 Pohledávky ze spotových obchodů s cizí měnou	9 850 000
MD 752 Závazky ze spotových obchodů s cizí měnou	(500 000 USD) 9 950 000
Dal 790 Pomocné účty	(500 000 USD) 9 950 000

Rovněž je třeba na podrozvaze přecenit dolarovou část forwardové transakce devizovým kurzem k datu vypořádání spotové části, tj. kurzem 19,50 Kč/USD. Přecenění dolarové části forwardu by tedy bylo ve výši 50 000 Kč (tj. 500 000 USD * 19,50 Kč/USD – 500 000 USD * 19,60 Kč/USD) na výslednou hodnotu 9 850 000 Kč.⁵

MD 790 Pomocné účty	50 000
Dal 751 Pohledávky z termínových obchodů s cizí měnou	50 000

DEN ÚČETNÍ ZÁVĚRKY (alternativa 2) – 31. 12. 2013:

K datu účetní závěrky je nutno účtovat o reálné hodnotě derivátu, pokud je toto datum přede dnem vypořádání forwardové části swapu. Reálná hodnota kontraktu k rozvahovému dni byla stanovena záporná ve výši 91 500 Kč.⁶ Účetní zápis by byl následující:

PŘECENĚNÍ KONTRAKTU KE DNI ÚČETNÍ ZÁVĚRKY:

MD 567 Náklady z derivátových operací	91 500
Dal 373 Závazky z pevných termínových operací	91 500

Pokud by reálná hodnota kontraktu byla stanovena jako kladná ve výši 91 500 Kč, společnost by realizovala zisk a účetní zápis by byl následující:

MD 373 Pohledávky z pevných termínových operací	91 500
Dal 667 Výnosy z derivátových operací	91 500

⁴ Nepovinné, viz poznámka pod čarou 1

⁵ Nepovinné, viz poznámka pod čarou 1

⁶ Reálnou hodnotu derivátu k datu účetní závěrky je nutně stanovit (viz např. http://cs.wikipedia.org/wiki/Forwardov%C3%BD_kontrakt_nebo_Jilek,_J.,_Svobodov%C3%A1,_J.:_Účetnictví_podle_mezinárodních_standardů_účetního_výkaznictví_2013, Grada Publishing a.s, 2013, s.: 368)

Všechny informace uvedené v tomto dokumentu jsou pouze obecného charakteru a nemohou proto odrážet specifické podmínky jednotlivých uživatelů. Ačkoliv jsme věnovali veškerou pozornost tomu, aby uváděné informace byly přesné a aktuální, nemůžeme zaručit, že tyto informace budou přesné a aktuální i k datu jejich obdržení i dále v budoucnosti. Účetní zachycení vychází z účetní legislativy České republiky platné k 31. 12. 2012 pro rok 2013 a nepopisuje povinnosti plynoucí ze zveřejnění informací v účetní závěrce. Přijímaná rozhodnutí by proto neměla být založena výhradně na poskytnutých informacích bez dalších konzultací a důkladného posouzení specifických podmínek. Materiál byl připraven ve spolupráci s poradenskou společností KPMG.

Rovněž je třeba přecenit na podrozvaze dolarovou část transakce devizovým kurzem k datu účetní závěrky. Pokud by byl k datu účetní závěrky kurz ČNB 20,00 Kč/USD, společnost by účtovala v podrozvaze o přecenění dolarové části transakce ve výši 250 000 Kč (tj. 500 000 USD * 20,00 Kč/USD – 500 000 USD * 19,50 Kč/USD) na výslednou hodnotu 10 000 000 Kč.⁷

MD 751 Pohledávky ztermínových obchodů s cizí měnou	250 000
Dal 790 Pomocné účty	250 000

VYPOŘÁDÁNÍ FORWARDOVÉ ČÁSTI KONTRAKTU – 15. 1. 2014:

K datu vypořádání forwardové části byl kurz ČNB 20,10 Kč/USD. Společnost tedy realizovala zisk z uzavřeného měnového forwardu ve výši 150 000 Kč (tj. 500 000 USD * (aktuální ČNB kurz 20,10 Kč/USD – dohodnutý forwardový kurz 19,80 Kč/USD)). Účtování bude následující:

Z celkového (zde kladného) výsledku transakce ve výši 150 000 Kč již bylo 91 500 Kč účtováno do výsledku hospodaření předchozího účetního období (předpokládáme, že k datu účetní závěrky měl derivát zápornou reálnou hodnotu ve výši 91 500 Kč), proto se nyní do výsledku hospodaření doúčtuje zbytek, tj. 58 500 Kč.⁸

MD 373 Pohledávky z pevných termínových operací	58 500
Dal 667 Výnosy z derivátových operací	58 500

VYPOŘÁDÁNÍ FORWARDU:

MD 221 Bankovní účty (USD)	(500 000 USD) 10 050 000
Dal 221 Bankovní účty (Kč)	9 900 000
Dal 373 Pohledávky z pevných termínových operací	150 000

FORWARD JE ZÁROVEŇ ODÚČTOVÁN Z PODROZVAHY:⁹

MD 790 Pomocné účty	(500 000 USD) 10 000 000
Dal 751 Pohledávky ze spotových obchodů s cizí měnou	(500 000 USD) 10 000 000
MD 752 Závazky ze spotových obchodů s cizí měnou	9 900 000
Dal 790 Pomocné účty	9 900 000

⁷ Nepovinné, viz poznámka pod čarou 1

⁸ Tento způsob zaúčtování předpokládá současné provedení přecenění derivátového obchodu k datu vypořádání.

⁹ Nepovinné, viz poznámka pod čarou 1 tj. pokud bylo na podrozvaze účtováno.

ZDANĚNÍ:

Zdanění derivátů obecně vychází ze zaúčtování.

DEN USKUTEČNĚNÍ TRANSAKCE

Ke dni uskutečnění transakce nevznikají žádné dopady do základu daně z příjmů právnických osob.

PŘECENĚNÍ, DEN ÚČETNÍ ZÁVĚRKY A VYPOŘÁDÁNÍ KONTRAKTU

Přecenění měnového swapu zůstává v základu daně, tzn. představuje zdanitelný výnos nebo daňový náklad. Dle výkladu Generálního finančního ředitelství kurzové zisky nebo ztráty (i nerealizované), které vznikly ke dni účetní závěrky nebo vypořádání transakce, vstupují do základu daně z příjmů společnosti.

Účtování o platbách přes AKCENTU CZ jako platební instituci vč. zachycení zajištění k termínovým operacím

ZÁKLADNÍ ÚČETNÍ ZÁPISY:

Postupy účtování jsou upraveny ve Vyhlášce č. 500/2002 Sb., dále Český účetní standard pro podnikatele č. 016, č. 017 a č. 019.

PŘÍPAD:

A) ÚČTOVÁNÍ O PLATBÁCH PŘES AKCENTA CZ

Platby poukázané na vázaný platební účet společnosti AKCENTA CZ

V případě poukázání platebních prostředků z bankovního účtu společnosti na vázaný účet AKCENTA CZ je účtování následující:¹

MD 315 Ostatní pohledávky
Dal 221 Bankovní účty

V okamžiku potvrzení odepsání platebních prostředků z vázaného účtu u AKCENTA CZ účtovat:²

MD 321 Závazky k dodavatelům
Dal 315 Ostatní pohledávky

Transakce účtované přes interní platební účet u AKCENTA CZ

Doporučujeme účtovat o interním platebním účtu u společnosti AKCENTACZ na účtu 378 Jiné pohledávky (analyticky rozlišeném např. podle jednotlivých měn).

B) ÚHRADA POPLATKŮ

Úhrada poplatků spojených s platebním stykem, případně za ostatní služby poskytnuté společností.

¹ Alternativně lze místo účtu 315 použít i účet v účtové skupině 37 (např. 378).

² Uvedený příklad je ukázan na úhradě závazků společnosti přes vázaný účet u společnosti AKCENTA CZ

Všechny informace uvedené v tomto dokumentu jsou pouze obecného charakteru a nemohou proto odrážet specifické podmínky jednotlivých uživatelů. Ačkoliv jsme věnovali veškerou pozornost tomu, aby uváděné informace byly přesné a aktuální, nemůžeme zaručit, že tyto informace budou přesné a aktuální i k datu jejich obdržení i dále v budoucnosti. Účetní zachycení vychází z účetní legislativy České republiky platné k 31. 12. 2012 pro rok 2013 a nepopisuje povinnosti plynoucí ze zveřejnění informací v účetní závěrce. Přijímaná rozhodnutí by proto neměla být založena výhradně na poskytnutých informacích bez dalších konzultací a důkladného posouzení specifických podmínek. Materiál byl připraven ve spolupráci s poradenskou společností KPMG.

AKCENTACZ:

V případě úhrady poplatků z interního platebního účtu:

MD 568 Ostatní finanční náklady
Dal 378 Jiné pohledávky – interní platební účet u AKCENTA CZ

V případě navýšení platební transakce o poplatky s ní související:

MD 568 Ostatní finanční náklady
Dal 221 Bankovní účty

C) SLOŽENÍ ZAJIŠTĚNÍ K TERMÍNOVÝM OPERACÍM

Před uzavřením určitých derivátových obchodů, klient musí složit zajištění (kolaterál). Zajištění je počítáno jako určité % nominálu (objemu obchodu) a jeho výše se mění v závislosti na délce obchodu.

PŘÍKLAD

Společnost složí zajištění ze svého účtu vedeného u banky na účet vedený u AKCENTA CZ (společnost nemá dostatečné množství prostředků na svém interním platebním účtu u AKCENTA CZ).

Nominální výše obchodu je 1 000 000 Kč a výše požadovaného zajištění je například 2% (tzn. zajištění je 20 000 Kč). Následně je příslušná částka na interním platebním účtu zablokována.

MD 378 Jiné pohledávky – interní platební účet u AKCENTA CZ 20 000
Dal 221 Bankovní účty 20 000

Pokud má klient u společnosti AKCENTA CZ na svém interním platebním účtu dostatečné množství prostředků, dojde pouze k blokaci prostředků ve výši zajištění. Tato blokáce trvá po dobu trvání derivátového obchodu. V případě, kdy je klientovi blokována určitá část jeho prostředků na interním platebním účtu k datu účetní závěrky, je nutné toto zveřejnit v příloze účetní závěrky a uvést, jaká částka je zablokována se zástavním právem ve prospěch pohledávek společnosti AKCENTA CZ.

Poté, co je obchod vypořádán, a je společnosti zajištění odblokováno.

MD 221 Bankovní účty 20 000
Dal 378 Jiné pohledávky – interní platební účet u AKCENTA CZ 20 000

Všechny informace uvedené v tomto dokumentu jsou pouze obecného charakteru a nemohou proto odrážet specifické podmínky jednotlivých uživatelů. Ačkoliv jsme věnovali veškerou pozornost tomu, aby uváděné informace byly přesné a aktuální, nemůžeme zaručit, že tyto informace budou přesné a aktuální i k datu jejich obdržení i dále v budoucnosti. Účetní zachycení vychází z účetní legislativy České republiky platné k 31. 12. 2012 pro rok 2013 a nepopisuje povinnosti plynoucí ze zveřejnění informací v účetní závěrce. Přijímaná rozhodnutí by proto neměla být založena výhradně na poskytnutých informacích bez dalších konzultací a důkladného posouzení specifických podmínek. Materiál byl připraven ve spolupráci s poradenskou společností KPMG.

KONTAKTY:

Tel: +420 498 777 770

E-mail: info@akcenta.eu

www.akcentacz.cz

Materiál byl připraven ve spolupráci s poradenskou společností KPMG.